

З Фіндусом цілий рік

Текст: Ева-Лена Ларсон, Кеннерт Даніельсон

Ілюстрації: Свен Нордквіст

Усім, хто більший і старший за мене

Ця книжка адресується всім мамам, татусям, вихователям дошкільних закладів, літнім людям, юним паннам, учителям, бабусям, тіточкам, дядечкам, керівникам скаутських організацій, а також усім тим, хто знає якого-небудь хлопчика або дівчинку, що так само надзвичайно допитливі, як і я. Загалом книжка адресована всім допитливим дітям.

Я та мої маленькі приятелі мишустики завжди чимось зайняті — щось робимо, придумуємо, досліджуємо й винаходимо. Іноді надворі, іноді — в приміщенні. Часто мені щастить підбити на щось і Петсона. Тоді він нам допомагає. Петсон дуже мудрий. Він — мастак на всілякі вигадки. Не раз і не два нам із мишустиками Петсон розбуркує цікавість, але ми, звісно, не хочемо, щоб він усе робив сам. Мала мишустя Сара Тустра, що живе під нашою підлогою в кухні, точнісінько, як і Петсон, любить збирати всяку всячину. Впродовж року вона збрала всі ці хитромудрі вигадки до купи. Тут на кожен місяць є нове заняття, тож ми, маленькі, хочемо, щоб ви, дорослі, нам допомагали. Добре, що здебільшого всі ці речі можна зробити з того, що є вдома. Часто для наших експериментів не треба купувати ніяких дорогих деталей. Свен, який добре нас усіх знає, намалював дивовижні малюнки, з яких видно, що як робити. Ева-Лена та Кеннерт з Гетборга самі мають двох допитливих хлопчиків і постійно заохочують дорослих та дітей до спілкування з природою. Вони допомогли нам написати все це так, щоб і дорослі зрозуміли, наскільки взаємопов'язані природа і технічна вправність.

Щиро вас вітаю і — гайда до роботи!

Фіндус

Минуло Різдво, і почався новий рік. Що ти тепер робитимеш із ялинкою та використаним ялівцем? Може, таки щось придумаєш і не викидатимеш їх?

Як можна використати ялинку?

Зроби міксер на кашу

Ялинка росте не так просто, як можна подумати. Ось придивися до її гілля — воно розташоване рядами одне над одним. Ялинці стільки років, скільки тих рядів. Скільки років твоєї ялинці? В давні часи з її верхівки робили таку собі копистку, що тепер зветься міксер. До речі, нею мішали кашу. Налічи від верхівки три ряди гілок і відпиляй їх. Якщо бачиш, що стовбур дуже тоненький, то відпиляй ще кілька гілок. Відріж зовсім гілки на двох найвищих рядах. На третьому ряду відцюкай гілки, лишивши стирчаки приблизно з шість сантиметрів. Здери кору і зріж трохи вниз — там, де стовбур здається міцним. Звари трохи каші на сніданок і спробуй, чи можна її розмішати твоїм витвором.

Вішак для одягу

Із нижньої частини ялинки можна зробити собі вішак для одягу. Знайди найтовщу гілляку й відмірявши по стовбуру 8 сантиметрів догори й 10 сантиметрів вниз, відпиляй у відміряних місцях стовбур. Розколи сокирою та ножом стовбур так, щоб вішак вийшов рівний ззаду. Здери кору й виріж такі завдовжки кілки, щоб було зручно на них щось вішати. Потім заокругли кінчики. Просвердли дірку в кожному кінці так, щоб можна було міцно прикрутити вішак до стіни. Якщо хочеш, змасти його трохи рослинною олією. Або пофарбуй і зроби синім у горошок чи смугастим, як зебра.

Віник із березового гілля

Сніг з ганку легко змитається березовим віником. Оскільки ти робитимеш віника сам, то держак можна вибрати такий завдовжки, щоб зручно було мести. Візьми в'язку березових гілок. Якщо в тебе немає своєї берези, з якої можна нарізати гілок, то, може, є в сусіда чи в когось зі знайомих, хто міг би тобі їх трохи вділити. На держак краще підійде кругла палиця, яку можна купити в крамниці будматеріалів. Візьми жмут гілля і встав у нього круглу палицю. А тоді міцно обв'яжи сталевим дротом.

Будинок із паличок з-під морозива

Коли їстимеш морозиво, не викидай паличок. Згодом їх назбирається так багато, що з них можна буде побудувати будинок. На будинок, що на малюнку, пішло десь 60 паличок з-під морозива, але можна, звичайно, будувати й менші будиночки. Зібрати 60 паличок з-під морозива швидше, ніж ти думаєш! Адже морозиво смачне, еге ж?

Зводь будинок на килимку з пінопласту або штучної трави. Штучна трава продається у квіткових крамницях. І пінопласт, і штучна трава дуже м'які, в них легко втиснути палички з-під морозива. Встроми з кожного боку по два «стовпи». Виклади поміж ними «дошки» — це будуть стіни. Якщо треба, скріпи їх клеєм для дерева. Поки він підсихатиме, скріпи палички пластирем, щоб добре трималися. Посеред коротшої стіни помісти дві довші палички. Між ними приклей одну довшу паличку, яка правитиме за гребінь даху. Наготуй очерет, бадилінки трави чи солому. Склей соломинки щільно-прецільно, і в тебе вийде дах. Помаси клеєм перед входними дверима і посип піском. Уткни якусь гілочку на розі будинку — та й матимеш дерево. Оздоб моріжок мохом, і на нього поклади великий камінь. Не забудь, що на подвір'ї треба вивісити прапор.

Довкола будинку зведеш огорожу. Це може бути мур із камінчиків, приклеєних один над одним. А якщо лишилися палички з-під морозива, можеш зробити з них паркан із хвірточкою.

Тепер сюди можуть заселятися мишустики та всяка інша малеча!

На що придасться ялівець

Виделка для бутерброда з огірком

З гілочки ялівця можна завиграшки зробити невеличку виделку. Ялівцеві гілки часто на кінці роздвоюються. За те їх звать розсохатими. Відріж два сантиметри згори розсохатої гілки і десять сантиметрів знизу. Гілки мають бути завтовшки з твій мізинець. Здери з них кору.

Застружи ті два верхні стирчаки так, щоб вони стали гостренькі і ними можна було протикати огірок. Другий край заокругли. Змасти виделку рослинною олією. А тепер понюхай її — відчуваєш, як вона гарно пахне?!

От уже й минуло Різдво. Петсон та Фіндус поприбрали в кухні. Зняли з вікна зірку й сховали її в коробку. Вся хвоя, що обсыпалася з різдвяної ялинки, була зметена в світлиці у купу. Різдвяні кулі дідуньо з котом акуратно поскладали назад у свої скриньки.

— Навіщо все це треба було прибирати? — бурчала прибиральниця з роду мишустиків, розмахуючи в повітрі вологою ганчіркою. — Одне й те саме щороку! — вона подивилася на Фіндуса та й шаснула під стіл.

Подарованими на Різдво іграшками Фіндус уже награвся, і вони лежали в картонній коробці, що стояла в кухні під канапою. Тепер треба було придумати щось нове. У нього назбирався цілий великий пакет усякої всячини, де були мотузки, порожні пачки з-під шоколаду, целофанова плівка, корпуси іскристих феєрверків і голівки ракет, горіхові шкаралупи, цурпалки колод, кришки з-під пляшок, грудочки цукру і ще багато чого, що може знадобитися маленькому котикую. Фіндус переніс усе те добро до столярні. Хтозна-скільки часу він там провів — пиляв, стукав молотком, різав і кріпив. Потім надовго запала тиша, аж поки Фіндус відчинив навстіж двері в хату й закричав:

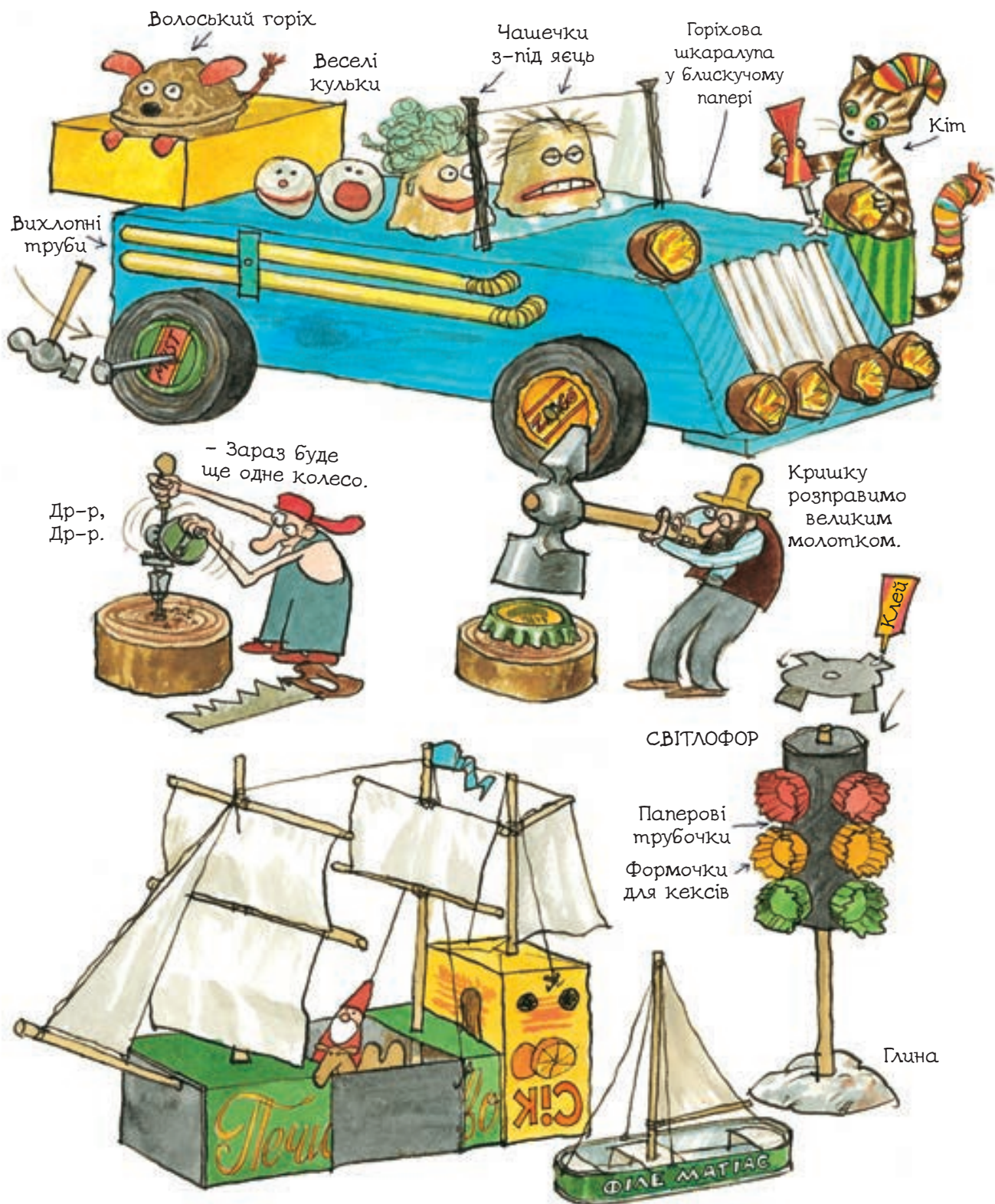
— Петсоне, ну ж бо, допоможи мені! Колеса закінчилися!

Як ти гадаєш, чи зробив Петсон нові колеса і що, по-твоєму, майстрував Фіндус? Дивися наступну сторінку.

Фіндусів січневий витвір

Фіндус змайстрував оригінальний автомобіль, де замість фар були горіхові шкаралупи, а замість коліс — диски, випилані зі стовбура різдвяної ялинки. Петсон допоміг їх укріпити, цебто позабивав у них кришки з-під пляшок. Потім вони вдвох змайстрували корабель. У Фіндусовому пакеті було ще багато чого такого, що вистачило б і на космічні ракети, й на будинки.

Тема місяця

Січень після Різдва	6
Лютий вирощуємо розсаду	10
Березень насіння	15
Квітень пуголовки та водяні комахи	20
Травень вирощуємо пряні трави і духмяні рослини	24
Червень цікаві рослини та забави на воді	28
Липень ягоди та стародавні іграшки	32
Серпень компост і ті, що в ньому живуть	36
Вересень втішаємося садовою та городинною	40
Жовтень негода і вітер	44
Листопад птахи	48
Грудень клопоти з цибулинами	54
Показчик	59